

РЕШЕНИЕ

№ 9143

гр. София, 31.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 26 СЪСТАВ, в публично заседание на девети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ВАСИЛЕНА ЛЮДМ.
ДРАНЧОВСКА**

при участието на секретаря **НИКОЛЕТА АС. БОЖКОВА**
като разгледа докладваното от **ВАСИЛЕНА ЛЮДМ. ДРАНЧОВСКА**
Гражданско дело № 20221110113632 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявен е осъдителен иск с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗОДОВ.

Ищецът Г. П. М. твърди, че на 27.06.2012 г. е бил привлечен като обвиняем за извършено престъпление по чл. 321, ал. 2, вр. ал. 1 от НК и му е била определена мярка от прокурор при СП - „задържане за срок до 72 часа“ по реда на чл. 64, ал. 2 от НПК, като на 20.12.2012 г. е бил внесен обвинителен акт в съда и е образувано н.о.х.д. № 2184/2012 г. по описа на Специализиран наказателен съд. Поддържа, че първоинстанционното производство е продължило 8 месеца и 7 дни, като присъдата е била отменена от въззивната инстанция и делото е върнато за ново разглеждане по н.о.х.д. № 1492/2013 г. по описа на СНС. Втората първоинстанционна присъда е била постановена след 1 година, 3 месеца и 7 дни и е била потвърдена от въззивната инстанция, пред която производството е продължило 4 месеца и 26 дни. Поддържа, че решението на АСНС е било отменено поради допуснати съществени процесуални нарушения, респ. второто въззивно производство е било проведено от Софийски апелативен съд поради невъзможност за сформирание на законен състав от АСНС, като първоинстанционната присъда е била потвърдена, а с решение от 16.03.2017 г. по к.н.д. № 1118/2016 г. на ВКС ищецът е бил окончателно оправдан по повдигнатите обвинения. Счита, че в периода 20.12.2012 г. – 16.03.2017 г. наказателното производство се е забавило по вина на ответниците с повече от 20 месеца поради ненадлежното му администриране, непроизнасяне в срок на съдебните актове, не добра организация на производствата и допуснати съществени процесуални нарушения, като твърди, че необосновано дългият срок

на продължилото наказателно производство предизвикал у него напрежение, стрес, несигурност за личния му живот, невъзможност да си намери работа. С оглед наличието на висящо наказателно производство търпял ограничения в свободата на придвижване поради наложената мярка за неотклонение „подписка” и процесуална принуда – „забрана да напуска пределите на Република България”, а също и „отстраняване от длъжност” по чл. 69 от НПК, както и били накърнени доброто му име и репутация. Поддържа, че е подал до Министерство на правосъдието заявление с искане за обезщетение за нарушаване на правото на разглеждане и решаване на н.о.х.д. № 1492/2013 г. по описа на СНС, IX състав, в разумен срок, но същото било отхвърлено. Ето защо, претендира солидарно заплащане от ответниците на сумата от 10000 лв., представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди от нарушаване на правото на разглеждане и решаване на н.о.х.д. № 1492/2013 г. по описа на СНС, IX състав, в разумен срок, ведно със законната лихва от 12.05.2017 г. до окончателното изплащане на сумата.

Извън срока по чл. 131 ГПК ответникът С----- (предишен Специализиран наказателен съд) подава отговор на исковата молба, с който оспорва иска, като счита, че производството е протекло и приключило в разумен срок.

Ответникът Софийски апелативен съд (предишен Апелативен специализиран наказателен съд) не подава отговор на исковата молба. В открито съдебно заседание оспорва иска.

Контролиращата страна П----- намира, че искът е неоснователен, доколкото наказателното дело е било с фактическа и правна сложност и няколко подсъдими лица, като е продължило и приключило в разумен срок.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

-

За основателността на предявения иск с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗОДОВ в тежест на ищеца е да докаже, че е налице необосновано забавяне в разглеждането и решаването на н.о.х.д. № 2184/2012 г., респ. н.о.х.д. № 1492/2013 г. по описа на СНС, както и на въззивните производства, образувани по обжалване на присъдата по тези две първоинстанционни дела пред АСНС, извън разумния срок, че е претърпял неимуществени вреди, както и че тези вреди са в причинна връзка с неоправдано забавяне на описаните наказателни производства.

С оглед твърденията на страните по делото е безспорно, че описаните наказателни производства, образувани пред СНС и АСНС във връзка с повдигнатото на ищеца обвинение в извършване на престъпление по чл. 321, ал. 3, пр. 1, алт. 2, вр. с ал. 2 НК, чл. 339, ал. 1, пр. 1, пр. 2 НК, са се развили по начина, описан в констативен протокол на ИВСС от 31.08.2017 г. Видно от същия, н.о.х.д. № 2184/2012 г. по описа на СНС е образувано по внесен обвинителен акт от 20.12.2012 г., като първото открито съдебно заседание е било проведено своевременно в рамките на един месец от образуване на делото – на 21.01.2013 г.

Проведени са 8 съдебни заседания в период от по-малко от 5 месеца, като във всяко от заседанията са извършвани множество процесуални действия по събиране на допуснати доказателства, никое от заседанията не е отлагано поради допуснатото нарушение или пропуск от съдебния състав, а същите са отлагани в рамките на максимум от един месец. Присъдата на първоинстанционния съд е била постановена на 13.06.2013 г., а мотивите към нея са обявени в рамките на тридесетдневния срок по чл. 308, ал. 2 НПК (в актуалната редакция към 2013 г.) на 12.07.2013 г., като се съобрази обстоятелството, че по делото са привлечени петима подсъдими и същото несъмнено представлява фактическа и правна сложност. Постъпилите срещу присъдата жалби и протести са били своевременно администрирани и на 27.08.2013 г. СНС е изпратил делото на въззивната инстанция, като производството пред него е продължило общо 8 месеца и 7 дни. С оглед на изложеното, предвид обема на материалите по делото (приети са три експертизи и са разпитани 15 свидетели), неговата фактическа и правна сложност и липсата на неоснователно забавяне в извършването на процесуалните действия по него от страна на съдебния състав и страните, настоящият съдебен състав намира, че производството по н.о.х.д. № 2184/2012 г. е продължило и приключило в разумен срок.

По постъпили на 27.08.2013 г. протест и въззивни жалби е било образувано в.н.о.х.д. № 277/2013 г. по описа на АСНС. Единственото открито съдебно заседание по делото е било насрочено и проведено след по-малко от два месеца от образуване на делото – на 22.10.2013 г., а въззивното решение е обявено на 27.11.2013 г., т.е. при просрочие от 5 дни на инструктивния срок по чл. 340, ал. 1 НПК (в актуалната редакция към 2013 г.), като със същото присъдата на СНС е отменена поради допуснати съществени процесуални нарушения при изготвяне на мотивите към нея и делото е върнато за ново разглеждане от първоинстанционния съд.

На 29.11.2013 г. било образувано н.о.х.д. № 1492/2013 г. по описа на СНС, което е продължило в рамките на 1 година, 3 месеца и 12 дни – проведени са 11 съдебни заседания, като са разпитани 17 свидетели, проведени са 6 очни ставки, приети са три експертизи, а едно от заседанията е проведено в сградата на ТУ „ТП“ – София за предявяване на веществени доказателства. Присъдата е постановена на 29.10.2014 г., а мотивите към нея са изготвени и обявени на 13.02.2015 г. – със забава от 2 месеца и 15 дни спрямо инструктивния едномесечен срок, която с оглед на обема на материалите по делото и неговата фактическа и правна сложност не представлява сама по себе си необосновано забавяне на процеса извън разумния срок.

По подаден протест на 12.03.2015 г. е образувано в.н.о.х.д. № 59/2015 г. по описа на АСНС, по което производството е протекло 4 месеца и 26 дни – единственото съдебно заседание е проведено на 22.04.2015 г., а решението е обявено на 09.07.2015 г. – с месец и 17 дни забава спрямо инструктивния едномесечен срок, която отново не води до приключване на производството в неразумен срок предвид описаната фактическа и правна сложност на делото.

Производството пред ВКС по к.н.д. № 1167/2015 г. е продължило 5 месеца и 15 дни, като с

решение от 25.01.2016 г. касационната инстанция е отменила въззивното решение и е върнала делото за ново разглеждане от друг състав на АСНС поради допуснато съществено нарушение на процесуалните правила – неподписване на протокола от о.с.з. от председателя на състава. Въззивното производство е било образувано по описа на Софийски апелативен съд по в.н.о.х.д. № 192/2016 г. на 26.02.2016 г. – месец след постановяване на касационното решение предвид невъзможността за сформирание на законен състав от АСНС и проведената процедура по чл. 43, т. 3 НПК. Същата е резултат от обективна невъзможност за компетентния въззивен съд АСНС да сформира законен състав, който да разгледа делото след връщането му от ВКС, поради което продължителността ѝ не може да бъде разглеждана като необосновано забавяне на производството, доколкото е била необходима за обезпечаване на законното провеждане на наказателния процес. В.н.о.х.д. № 192/2016 г. по описа на САС е продължило 7 месеца и 24 дни, проведено е едно открито съдебно заседание на 20.04.2016 г. (в рамките на два месеца от образуване на въззивното дело), а решението е обявено в рамките на инструктивния едномесечен срок – 26 дни след заседанието, на 16.05.2016 г. Същото е потвърдено с решение на ВКС от 16.03.2017 г. по к.н.д. № 1118/2016 г., образувано на 24.10.2016 г., с което окончателно е приключило наказателното производство срещу ищеца по повдигнатите обвинения в участие в организирана престъпна група.

С оглед на изложеното, видно е, че съдебното наказателно производство срещу Г. П. М. е продължило в периода 20.12.2012 г. – 16.03.2017 г., като е с обща продължителност от 4 години, 2 месеца и 24 дни, а при добавяне на досъдебното производство същото е с обща продължителност от 4 години, 8 месеца и 17 дни. При извършване на преценка дали посочената продължителност надхвърля разумния срок за разглеждане и решаване на делото следва да се съобразят неизчерпателно посочените критерии на чл. 26, ал. 2 ЗОДОВ – общата продължителност и предмета на производството, неговата фактическа и правна сложност, поведението на страните и на техните процесуални или законни представители, поведението на останалите участници в процеса и на компетентните органи, както и други факти, които имат значение за правилното решаване на спора, като са приложими стандартите, установени в практиката на ЕСПЧ. Съгласно установената съдебна практика (Решение № 66 от 02.04.2015 г. по гр. д. № 5813/2014 г. на ВКС, III г. о., Решение № 72 от 18.05.2017 г. на ВКС по гр. д. № 3619/2016 г., III г. о.), разумността се оценява с оглед обстоятелствата по делото, като се търси баланс между интересите на лицето възможно най-бързо да получи решение и необходимостта от внимателно проучване и правилно провеждане на наказателното производство. При преценката си за разумността на релевантния период съдът прилага три критерия: сложност на делото, поведение на жалбоподателя и поведение на компетентните органи. Сложността на делото се преценя съобразно естеството на фактите, които следва да бъдат установени, броя на обвиняемите и свидетелите, нуждата да се получат документи по делото, съединяването на делото с други дела, встъпването на други лица в процеса и всички други релевантни обстоятелства.

В настоящия случай е несъмнено, че образуваното наказателно дело е било с висока правна

и фактическа сложност – касае се до повдигане на обвинение за организирана престъпна група срещу 5 лица, всяко от които упражнява самостоятелно правото си на защита в процеса и релевира искания към съда, което неминуемо води до утежняване на производството и необходимост от събиране на множество доказателства и извършване на множество процесуални действия. В рамките на проведените първинстанционни производства са разпитвани между 15 и 17 свидетели, провеждани са очни ставки, назначавани са и са изслушвани заключения по три експертизи, предявявани са веществени доказателства (за някои от които е проведено изнесено открито съдебно заседание извън сградата на съда), изисквани са писмени доказателства, като обемът на доказателствения материал и характера на повдигнатите обвинения несъмнено води до извод за повишена сложност на делото от фактическа и правна страна. Въпреки това, производствата пред всяка от инстанциите в процеса са приключвали бързо и своевременно – съдебните заседания са насрочвани и провеждани през две седмици до един месец едно от друго, като съдът не е допускал процесуални нарушения при водене на делото или пропуски, които да са водили до неоснователно отлагане на делото, като в това отношение липсват данни и за неоснователно забавяне на процеса в резултат от поведението на ищеца и неговия защитник. Малките забавяния в изготвяне на мотивите към присъдата или въззивните решения (от 5 дни до около 2 месеца извън инструктивния тридесетдневен срок) са напълно допустими с оглед постигане на целта на наказателното производство – постановяване на правилен и мотивиран съдебен акт след внимателно проучване на делото с оглед неговата правна и фактическа сложност. Постъпилите жалби и протести също са били администрирани своевременно и не е налице безпричинно забавяне в текущото водене на производството по вина на съда.

Единствените действия на ответниците, които могат да бъдат разглеждани като причина за необосновано забавяне на наказателния процес, е постановяването на присъда от СНС по н.о.х.д. № 2184/2012 г. при допуснати съществени процесуални нарушения (липса на мотиви), които са довели до отмяната ѝ и връщане на делото за ново разглеждане, респ. до обезсмисляне на първоинстанционното производство, продължило 8 месеца и 7 дни; както и неподписване на протокола от проведеното открито съдебно заседание по в.н.о.х.д. № 59/2015 г. по описа на АСНС, което е довело до отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане, респ. до обезсмисляне на въззивното производство, продължило 4 месеца и 26 дни (както е констатирал и ИВСС в приложения по делото протокол).

Настоящият съдебен състав намира обаче, че дори със забавяне на производството с година и един месец в резултат от описаните действия на съда, общата продължителност на наказателното производство не е прекомерна, тъй като всички останали действия на съдебните инстанции са били извършени изключително бързо и своевременно, в рамките на законоустановените и обичайни срокове, като в съвкупност времето от 4 години, 8 месеца и 17 дни е напълно разумно за разглеждане и решаване на наказателно дело с описаната фактическа и правна сложност на досъдебна фаза и на съдебна фаза на три инстанции и съответства на критериите за разумен срок съгласно чл. 6, § 1 от Конвенцията.

Следователно, при липсата на доказано противоправно поведение на ответниците отговорността на последните като процесуални субституенти на държавата по реда на чл. 26 ЗОДОВ за причинени на ищеца неимуществени вреди не може да бъде ангажирана, поради което предявеният иск за обезщетяването им следва да се отхвърли.

При този изход на спора на основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответниците имат право на направените по делото разноси в размер на 100 лв., юрисконсултско възнаграждение за С-----, който единствен от ответните страни е направил искане за присъждане на разноси в производството.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Г. П. М., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. С-----, срещу С-----, с адрес: гр. С-----, осъдителен иск с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗОДОВ за солидарно заплащане на сумата от **10000 лв.**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от нарушаване на правото на разглеждане и решаване на н.о.х.д. № 1492/2013 г. по описа на СНС, IX състав, в разумен срок.

ОСЪЖДА Г. П. М., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. С-----, да заплати на С-----, с адрес: гр. С-----, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от **100 лв.**, разноси в производството.

Решението е постановено при участие на контролираща страна – П-- на РБ.

Решението подлежи на обжалване пред С----- в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____